

THIRD SEMESTER P.G. DEGREE EXAMINATION, NOVEMBER 2020

(CCSS)

M.A. Sanskrit Language and Literature

SKT 3E 04—LINGUISTICS AND INFORMATICS

(2019 Admissions)

Time : Three Hours

Maximum : 80 Marks

*Answers should be either in Sanskrit or in English.**In writing Sanskrit, Devanagari script should be used.*I. Answer any **twelve** in one or two sentences. Each question carries 1 marks :

- 1 To which family, Sanskrit belongs.
- 2 What are spirants in Sanskrit language ?
- 3 Name any *three* languages of the Dravidian family of languages.
- 4 What are the basic vowel letters ?
- 5 Define the concept of law in linguistics.
- 6 What are the semivowels in Sanskrit ?
- 7 Name any *three* phonetic laws.
- 8 Who is the expounder of structural linguistics ?
- 9 What is meant by 'parole' ?
- 10 What are the basic units in a language according to de Saussure ?
- 11 Name any *two* works dealing with computational linguistics.
- 12 What are the basic units in computation ?
- 13 What is known as the subfield of computational linguistics ?
- 14 Name any *two* Sanskrit grammar texts still in use.

(12 × 1 = 12 marks)

II. Write short notes on any *eight*. Each question carries 4 marks.

- 15 Cognate languages.
- 16 Prakrts.

- 17 Organs of speech.
- 18 Formal analogy.
- 19 Law of de-aspiration.
- 20 Specialisation of meaning.
- 21 Structural linguistics.
- 22 Competence and performance.
- 23 Machine translation.
- 24 Subdivision of computational linguistics.

(8 × 4 = 32 marks)

III. Write short essays on any *four*. Each question carries 5 marks :

- 25 Morphological classification of languages.
- 26 Organic languages.
- 27 Paninian classification of sounds.
- 28 Compounds.
- 29 Law of Palatalisation.
- 30 Vedic Sanskrit.

(4 × 5 = 20 marks)

IV. Write essays on any *two*. Each question carries 8 marks :

- 31 Provide a sketch of genealogical classification of languages.
- 32 Discuss the salient features of Indo- European family of languages.
- 33 Causes and divisions of semantic changes.
- 34 Explain the major phonetic changes with illustrations.

(2 × 8 = 16 marks)

THIRD SEMESTER P.G. DEGREE EXAMINATION, NOVEMBER 2020

(CCSS)

M.A. Sanskrit Language and Literature

SKT 3C 10—DARSANA – II

(2019 Admissions)

Time : Three Hours

Maximum : 80 Marks

*Answers should be written either in English or in Sanskrit.**In writing Sanskrit, Devanagari script should be used.*

संस्कृतभाषया आङ्गलभाषया वा उत्तराणि देयानि ।

संस्कृतलेखने देवनागरीलिपिरूपयोक्तव्या ।

I. Answer in one or two sentences. वाक्येन वाक्याभ्यां वा समाधत्त :

- 1 शब्दबोधे करणं किम् ।
- 2 शक्तिलक्षणं लिखत ।
- 3 वैयाकरणैः आख्यातस्य कुत्र शक्तिः कल्प्यते ।
- 4 रथो गच्छति इत्यत्र आख्यातस्य कुत्र शक्तिः ।
- 5 काकेभ्यो दधि रक्ष्यताम् इत्यत्र काकपदस्यार्थः कः ।
- 6 अहिनकुलमित्यत्र कस्मिन्नर्थे लक्षणा ।
- 7 व्यक्तौ शक्तिग्रहे दोषद्वयं किम् ।
- 8 द्वादशलक्षणी केन लिखिता ।
- 9 धर्मलक्षणं लिखत ।
- 10 शाब्द्याः भावनायाः साध्यं किम् ।
- 11 संदशस्वरूपं लिखत ।
- 12 विकृतियागस्य उदाहरणं लिखत ।
- 13 प्रकरणं लक्षयत ।
- 14 का नाम श्रुतिः ।

(14 × 1 = 14 marks)

II. Write short notes on any seven. सप्तानां लघुटिप्पणीलिखत :

- 15 संख्याभिधानयोग्यत्वम् ।
खलेकपोतन्यायः ।

Turn over

- 17 चित्रगुः इत्यत्र शाब्दबोधप्रकारः ।
- 18 व्यवहारः ।
- 19 लक्षितलक्षणा ।
- 20 भावनायाः सामान्यलक्षणम् ।
- 21 भूतार्थवादः ।
- 22 नामधेयस्य चातुर्विध्यम् ।
- 23 परिसंख्याविधिः ।
- 24 अधिकारविधिः ।

(7 × 2 = 14 marks)

III. Write short essays on any *five*. पञ्चानां लघूपन्यासमारचयत :

- 25 मुक्तावल्यनुसारेण लक्षणां निरूपयत ।
- 26 इत्थं च समासे न क्वापि शक्तिः । समर्थयत ।
- 27 जातिशक्तिवादमुपन्यस्य खण्डयत ।
- 28 पदस्य चतुर्विधत्वं सोदाहरणं प्रतिपादयत ।
- 29 धर्मलक्षणं सदलप्रयोजनं निरूपयत ।
- 30 अर्थवादस्वरूपं भेदान् च प्रतिपादयत ।
- 31 शाब्दी भावनां सांशत्रयामुपपादयत ।
- 32 निषेधस्वरूपमुपपादयत ।

(5 × 4 = 20 marks)

IV. Write essays on any *four*. चतुर्णामुपन्यासमारचयत :

- 33 शक्तिग्रहोपायान् यथाग्रन्थं प्रतिपादयत ।
- 34 वाक्यार्थज्ञानहेतवः के । निरूपयत ।
- 35 कृतौ शक्तिर्लाघवात् । समर्थयत ।
- 36 अङ्गत्वबोधकप्रामाणानि कानि । विशदयत ।
- 37 क्रमस्वरूपं लिखित्वा तद्भेदान् विशदयत ।
- 38 विधिं लक्षयित्वा सप्रभेदं निरूपयत ।

(4 × 8 = 32 marks)

THIRD SEMESTER P.G. DEGREE EXAMINATION, NOVEMBER 2020

(CCSS)

M.A. Sanskrit Language and Literature

SKT 3C 09—INDIAN AESTHETICS—II

(2019 Admissions)

Time : Three Hours

Maximum : 80 Marks

Answers should be written **either** in Sanskrit or in English.
In writing Sanskrit, Devanagari script should be used.

संस्कृतभाषया आङ्ग्लभाषया वा उत्तराणि देयानि ।
देवनागरी लिपिरूपयोक्तव्या ।

I. (a) Answer any *five* in one or two sentences :

वाक्येन वाक्याभ्यां वा पञ्च समाधत्त :

- 1 महिमा व्यक्तिविवेकं किमर्थं कुरुते ।
- 2 शब्दस्य मुख्यतया द्वैविध्यं किम् ।
- 3 निपातलक्षणं किम् ।
- 4 उपचारस्य प्रयोजनं किम् ।
- 5 सतः अभिव्यक्तिः कतिविधा ।
- 6 अध्यात्मिकार्थविषयकं प्रमाणं किम् ।
- 7 शब्दस्य कदा उपसर्जनीकृतार्थत्वं न संभवति ।

(5 × 1 = 5 marks)

(b) Answer any *eight* in one or two sentences :

वाक्येन वाक्याभ्यां वा अष्टौ समाधत्त :

- 8 कुन्तकेन किमर्थं नूतनः आलङ्कारिकग्रन्थः विधीयते ।
- 9 सुकुमारतरः धर्मादिसाधनोपायः कः
- 10 कुन्तकमते काव्ये तावत् शब्दलक्षणं किम् ।

Turn over

- 11 वक्रोक्तिजीविते साहित्यं कथं लक्षितम् ।
- 12 वर्णविन्यासवक्रता प्राचीनैः कथं कथिता ।
- 13 सर्वे अपि अलङ्काराः कस्मिन् वक्रताप्रकारे अन्तर्भवन्ति ।
- 14 कुन्तकमते स्वभावोक्तिः अलङ्कारो अलङ्कार्यो वा इति लिखत ।
- 15 हस्तावचेयं यशः इत्यत्र को नाम वक्रताप्रकारः ।
- 16 त्रयाणां मार्गाणां नामानि लिखत ।
- 17 विचित्रैव अभिधा ..... नाम ।

(8 × 1 = 8 marks)

II. (a) Explain fully any three : सप्रकरणं त्रिणि व्याख्यात :

- 18 द्विधा कैश्चित्पदं भिन्नं चतुर्धा पञ्चधापि वा ।
समाहृत्यैव वाक्येभ्यः प्रकृतिप्रत्ययादिवत् ॥
- 19 मणिप्रदीपप्रभयोर्मणिबुद्ध्याभिधावतोः ।
मिथ्याज्ञानाविशेषेपि विशेषोर्थक्रियां प्रति ॥
- 20 अनिराकरणात् कर्तुस्त्यागाङ्गं कर्मणोप्येतम् ।
प्रेरणानुमितिभ्यां वा लभते सम्प्रदानताम् ॥
- 21 किन्तु तदवधीर्यैर्गुणलेशे सततमवहितैर्भाव्यम् ।
परिपवनवदथवा ते जात्यैव न शिक्षितास्तुषग्रहणम् ॥

(3 × 3 = 9 marks)

(b) Explain fully any two :

सप्रकरणं द्वौ व्याख्यात :

- 22 तद्भावहेतुभावौ हि दृष्टान्ते तदवेदिनः । ख्याप्येते विदुषां वाच्यो हेतुरेव हि केवलम् ।
- 23 व्यवहारपरिस्पन्दसौन्दर्यं व्यवहारिभिः । सत्काव्याधिगमादेव नूतनौचित्यमाप्यते ॥

24 सन्ति तत्र त्रयो मार्गाः कविप्रस्थानहेतवः । सुकुमारो विचित्रश्च मध्यमश्चोभयात्मकः ॥

25 साहित्यमनयोः शोभशालितां प्रति काप्यसौ । अन्यूनानतिरिक्तत्वमनोहारिण्यवस्थितिः ॥

(2 × 3 = 6 marks)

III. (a) Write short essay on any two :

द्वावधिकृत्य लघूपन्यासमारचयत :

26 शब्दः पुनरनुपादेय एव । विशदयत ।

27 व्यक्तिविवेकपदं समर्थयत ।

28 पदस्य अनेकविधत्वं प्रतिपादयत ।

29 लोको वेदस्तदाध्यात्मम् । व्याख्यात ।

(2 × 5 = 10 marks)

(b) Write short essay on any two :

द्वावधिकृत्य लघूपन्यासमारचयत :

30 स्वभावोक्तेरलङ्कारत्वं यथाग्रन्थं निराकुरुत ।

31 कुन्तकमतेन शब्दार्थस्वरूपं लिखत ।

32 प्रत्ययाश्रयवक्तृतां सप्रभेदं विशदयत

33 बन्धलक्षणमुक्त्वा उदाहरत ।

(2 × 5 = 10 marks)

IV. (a) Write essay on any two :

द्वावधिकृत्य उपन्यासमारचयत :

34 व्यक्तिविवेकानुसारं व्यञ्जनां खण्डयत ।

35 काव्यानुमितिं समर्थयत ।

36 ध्वनिलक्षणे महिमभट्टोद्भावितान् दश दोषान् निरूपयत ।

37 भ्रान्तिरपि सम्बन्धतः प्रमा । सोदाहरणं विशदयत ।

(2 × 8 = 16 marks)

Turn over

(b) Write essay on any *two* :

द्वयोः उपन्यासमारचयत :

- 38 कुन्तकाभिमतं काव्यलक्षणं संक्षिप्य उपपादयत ।
- 39 वक्रताप्रकारान् नामतो निर्दिश्य पदपूर्वार्धवक्रतां सभेदमुदाहरत ।
- 40 काव्यप्रयोजनविषये कुन्तकमतं निरूपयत ।
- 41 वक्रोक्तिसिद्धान्तस्य आधुनिकप्रसङ्गमधिकृत्य प्रतिपादयत ।

(2 × 8 = 16 marks)

CHMK LIBRARY UNIVERSITY OF CALICUT